

ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ СТРАТЕГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ НА ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

*Шишкіна А. О. Мороз С. Г. **

*ст. викладач кафедри менеджменту і адміністрування, к. е. н.,

напрямок підготовки «Менеджмент», 4 курс

Національний фармацевтичний університет, м. Харків

Одним з найбільш актуальних завдань сучасного розвитку економіки України є створення умов ефективного і динамічного переходу до ринкових відносин. При цьому дуже важливою є удосконалювання організаційних і структурних відносин, перегляд застарілих командних економічних зв'язків і методів керування.

Практичне розв'язання проблем, пов'язаних з необхідністю забезпечення нормальної роботи підприємства, не тільки сьогодні, але й у перспективі, залежить від ступеня освоєння методології і методів стратегічного менеджменту.

Необхідність пристосування підприємств до постійно мінливих умов зовнішнього середовища і управління ними адекватно цим змінам обумовило проникнення в 1980 р. в радянську економіку ідей стратегічного планування із заходу. При цьому розробка стратегій в області асортиментної і збутової політики, управління персоналом, виробничою діяльністю й іншими функціональними сферами здійснювалось на великих підприємствах шляхом залучення наукових організацій і за підтримкою відповідних міністерств і відомств. Стратегічне управління так і не одержало належного розвитку. Сьогодні стратегічно орієнтоване підприємство – це підприємство, в якому діяльність персоналу і вищого керівництва базується на засадах стратегічного мислення, де сформована система стратегічного управління, застосовується раціональний процес стратегічного планування, що дозволяє розробляти та використовувати інтегровану систему стратегічних планів, і оперативна

діяльність, підпорядкована ефективному досягненню стратегічних цілей. Таке підприємство має декілька переваг:

- передбачення виникнення невизначених подій на основі моніторингу внутрішнього і зовнішнього середовища
- накопичення інформаційної бази даних для своєчасного прийняття стратегічних і тактичних рішень;
- полегшується можливість встановлення системи стимулювання стосовно розвитку гнучкості та пристосованості підприємства і окремих його підрозділів до змін.

Тому в сучасних умовах необхідна переорієнтація мислення керівників зі стереотипного на стратегічне, що дозволить в остаточному підсумку одержати не тільки короткострокові бажані результати, але й зміцнити і поліпшити показники роботи в довгостроковій перспективі. Для цього необхідно підвищувати кваліфікацію персоналу в області стратегічного менеджменту, розвивати і заохочувати творчу думку і новаторський підхід до рішення проблем, що виникають. Як показує історія бізнесу, високих результатів звичайно домагалися ведучі й ініціативні підприємства, не ті, котрі просто захищалися і реагували постфактум на умови зовнішнього змінного середовища.

Не зважаючи на всі плюси стратегічного менеджменту більшість вітчизняних підприємств не використовуює його у своїй діяльності. Як показують обстеження, 83% підприємств навіть не ставлять перед собою такого завдання. Однією з проблем довгострокового планування як діяльності, так і управління є досить мала вірогідність точного прогнозу характеру середовища в майбутньому. Водночас у найбільш успішних в Україні компаній докладають певних зусиль для розвитку методів прогнозування і планування, намагаються скласти еволюційну схему розвитку методів менеджменту. Також, однією з причин є невміння імпортувати нові технологічні прийоми. Організації важко пристосовувати до своїх потреб елементи, привнесені ззовні.

Прикладом успішного стратегічного управління в Україні є компанія «Систем Кепітал Менеджмент», яка була заснована в 2000р. ПрАТ СКМ найбільша українська багатогалузева група. До складу Групи СКМ входять підприємства гірничо-металургійного, енергетичного, машинобудівного, транспортного, сільськогосподарського, телекомунікаційного, медіа-, фінансового та інших секторів економіки. Стратегія Групи СКМ спрямована на впровадження ефективної та прозорої корпоративної структури й управління, підвищення стійкості вертикально інтегрованих галузевих холдингів. Постійне прагнення підприємств Групи СКМ до підвищення ефективності бізнесу, до відповідності найвищим світовим стандартам його ведення дозволяють нам бути лідером українського бізнесу, знову і знову досягати поставлених цілей. На прикладі успіхів цієї компанії стратегічний менеджмент будуть впроваджувати все більше вітчизняних підприємств.

Таким чином, стратегічний менеджмент – це динамічний, безперервний процес по розробці стабільного стратегічного плану, який знаходиться в постійному русі. Його завдання полягає в пошуку шляхів для покращення існуючої стратегії і контролю її виконання.

Підприємства, які володіють стратегією і запроваджують стратегічне управління, завжди мають можливість поводитись послідовно і системно у своєму бізнесі, зокрема та в ринковому динамічному конкурентному середовищі в цілому, що збільшує імовірність досягнення ними поставленої мети. Тому запровадження системи стратегічного управління в Україні і є об'єктивно необхідним процесом у сфері організації управління бізнесом, який підвищує готовність підприємницьких організацій адекватно реагувати на непередбачені зміни і сприяє обґрунтованому, узгодженому вирішенню як поточних так і стратегічних проблем. В основу цього процесу необхідно покласти наявний іноземний досвід в сфері стратегічного управління і забезпечити творче перенесення його, з урахуванням специфічних умов розвитку економіки України, на вітчизняні підприємства щоб допомогти їм у становленні необхідних виробництв і зростанні їх ефективності.